

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Teologia dogmatyczna - mariologia

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok IV, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Marek Gilski;

Koordynator sylabusu:

ks. dr hab. Marek Gilski

Sylabus dostępny w ramach:

- [Teologia dogmatyczna - mariologia](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr hab. Marek Gilski;

Wymagania wstępne:

Podstawowa znajomość Biblii

Podstawowa znajomość języka greckiego oraz języka łacińskiego.

Podstawowa znajomość patrologii

Podstawowa znajomość soborów I tysiąclecia

Cele:

Celem wykładu jest przekazanie gruntownej wiedzy z zakresu mariologii pozwalającej pełnić posługę kapłańską i katechetyczną.

Słuchacz powinien poznać następujące zagadnienia:

- Maryja w Biblii
- podstawowe teksty Magisterium Kościoła na temat Maryi
- współczesne teologiczne interpretacje dogmatów maryjnych

Treści kształcenia:

1. Mariologia biblijna
2. Mariologia historyczna
3. Mariologia systematyczna
4. Aktualne zagadnienia z obszaru mariologii **MARIOLOGIA BIBLIJNA**
 - 1) Imię, postać i środowisko rodzinne Maryi
 - 2) Teologia Pawłowa
 - a) narodzenie z niewiasty (Ga 4, 4)
 - b) „brat Pański” (Ga 1, 19)
 - 3) Ewangelia według św. Marka
 - a) bracia, siostry i krewni Chrystusa (3, 31-35; 6, 1-6)
 - b) „Syn Maryi” (Mk 6, 3)
 - 4) Ewangelia według św. Mateusza
 - a) Genealogia Jezusa Chrystusa (1, 1-17)
 - b) Boże Macierzyństwo i dziewictwo Maryi (1, 18-25)
 - 5) Ewangelia według św. Łukasza
 - a) Zwiastowanie i paralele (1, 26-38)
 - b) Magnificat (1, 46-56)
 - c) Proroctwo Symeona (2, 35)
 - d) Prawdziwi krewni Chrystusa (8, 19-21)
 - e) novum (11, 27-28)
 - 6) Dzieje Apostolskie – Maryja w gronie oczekujących na zesłanie Ducha Świętego (1, 14)
 - 7) Ewangelia według św. Jana
 - a) Kana Galilejska (2, 1-12)
 - b) Maryja pod krzyżem (19, 25- 27)
 - c) „Syn Józefa” (J 6, 42)
 - 8) Apokalipsa – eklezjotypiczno-maryjna interpretacja (12)
 - 9) Teksty ST odnoszące się do Matki Mesjasza
 - a) Protoewangelia (Rdz 3, 15)
 - b) proroctwo o almah (Iz 7, 14)
 - c) Matka Mesjasza (Mi 5, 2)

II. MARIOLOGIA HISTORYCZNA

- 1) Epoka patrystyczna
 - a) Antyteza Ewa-Maryja
 - b) Boże Macierzyństwo (Theotokos)
 - Problemy terminologiczne
 - Skojarzenia pogańskie
 - Sobór Efeski

c) świętość

- Współlistnienie przeciwieństw (Orygenes)
- Niepokalane Poczęcie (Augustyn)

d) Maryja a Kościół

- Mariologia eklezjotypiczna
- Mariologia chrystotypiczna

e) Herezje mariologiczne

- Mariologiczne reperkusje herezji chrystologicznych
- Antydikomaryci, Helwidianie, Jowinianie
- Kollyridianki

f) teksty apokryficzne

- Protoewangelia Jakuba
- Apokryfy asumpcjonistyczne

g) Poezja chrześcijańska (dramat Christus patiens)

2) Średniowiecze

a) Św. Tomasz

b) Eadmer, Jan Duns Szkot

3) Nowożytność i narodziny traktatu mariologicznego

a) Reakcja na Reformację

b) Mariologia autonomiczna

III. MARIOLOGIA SYSTEMATYCZNA

1) Dogmaty maryjne

a) Boże Macierzyństwo

- Status biblijny
- Treść dogmatu
- Współczesne interpretacje

b) Dziewictwo

- Status biblijny
- Treść dogmatu
- Współczesne interpretacje

c) Niepokalane Poczęcie

- Status biblijny
- Treść dogmatu
- Współczesne interpretacje

d) Wniebowzięcie

- Status biblijny
- Treść dogmatu
- Współczesne interpretacje

2) Propozycje nowego dogmatu

a) Współodkupicielka

b) Wszechpośrednictwo łask

c) Macierzyństwo duchowe

IV. AKTUALNE ZAGADNIENIA MARIOLOGICZNE

1) Ekumenizm

- 2) Objawienia maryjne
- 3) Pobożność ludowa
- 4) Kult maryjny MARIOLOGIA BIBLIJNA
 - 1) Imię, postać i środowisko rodzinne Maryi
 - 2) Teologia Pawłowa
 - a) narodzenie z niewiasty (Ga 4, 4)
 - b) „brat Pański” (Ga 1, 19)
 - 3) Ewangelia według św. Marka
 - a) bracia, siostry i krewni Chrystusa (3, 31-35; 6, 1-6)
 - b) „Syn Maryi” (Mk 6, 3)
 - 4) Ewangelia według św. Mateusza
 - a) Genealogia Jezusa Chrystusa (1, 1-17)
 - b) Boże Macierzyństwo i dziewictwo Maryi (1, 18-25)
 - 5) Ewangelia według św. Łukasza
 - a) Zwiastowanie i paralele (1, 26-38)
 - b) Magnificat (1, 46-56)
 - c) Proroctwo Symeona (2, 35)
 - d) Prawdziwi krewni Chrystusa (8, 19-21)
 - e) novum (11, 27-28)
 - 6) Dzieje Apostolskie – Maryja w gronie oczekujących na zesłanie Ducha Świętego (1, 14)
 - 7) Ewangelia według św. Jana
 - a) Kana Galilejska (2, 1-12)
 - b) Maryja pod krzyżem (19, 25- 27)
 - c) „Syn Józefa” (J 6, 42)
 - 8) Apokalipsa – eklezjotypiczno-maryjna interpretacja (12)
 - 9) Teksty ST odnoszące się do Matki Mesjasza
 - a) Protoewangelia (Rdz 3, 15)
 - b) proroctwo o almah (Iz 7, 14)
 - c) Matka Mesjasza (Mi 5, 2)

II. MARIOLOGIA HISTORYCZNA

- 1) Epoka patrystyczna
 - a) Antyteza Ewa-Maryja
 - b) Boże Macierzyństwo (Theotokos)
 - Problemy terminologiczne
 - Skojarzenia pogańskie
 - Sobór Efeski
 - c) świętość
 - Współlistnienie przeciwieństw (Orygenes)
 - Niepokalane Poczęcie (Augustyn)
 - d) Maryja a Kościół
 - Mariologia eklezjotypiczna
 - Mariologia chrystotypiczna
 - e) Herezje mariologiczne
 - Mariologiczne reperkusje herezji chrystologicznych
 - Antydikomaryci, Helwidianie, Jowinianie

- Kollyridianki
- f) teksty apokryficzne
- Protoewangelia Jakuba
- Apokryfy asumpcjonistyczne
- g) Poezja chrześcijańska (dramat Christus patiens)
- 2) Średniowiecze
- a) Św. Tomasz
- b) Eadmer, Jan Duns Szkot
- 3) Nowożytność i narodziny traktatu mariologicznego
- a) Reakcja na Reformację
- b) Mariologia autonomiczna

III. MARIOLOGIA SYSTEMATYCZNA

- 1) Dogmaty maryjne
 - a) Boże Macierzyństwo
 - Status biblijny
 - Treść dogmatu
 - Współczesne interpretacje
 - b) Dziewictwo
 - Status biblijny
 - Treść dogmatu
 - Współczesne interpretacje
 - c) Niepokalane Poczęcie
 - Status biblijny
 - Treść dogmatu
 - Współczesne interpretacje
 - d) Wniebowzięcie
 - Status biblijny
 - Treść dogmatu
 - Współczesne interpretacje
- 2) Propozycje nowego dogmatu
 - a) Współdunkupicielka
 - b) Wszechpośrednictwo łask
 - c) Macierzyństwo duchowe

IV. AKTUALNE ZAGADNIENIA MARIOLOGICZNE

- 1) Ekumenizm
- 2) Objawienia maryjne
- 3) Pobożność ludowa
- 4) Kult maryjny

Efekty kształcenia:

Wiedza.

Student posiada szczegółową wiedzę z teologii dogmatycznej w zakresie mariologii (TMA_W06).

Umiejętności.

W wyniku przeprowadzonych zajęć student posiada podstawową umiejętność uwzględniania w badaniach źródeł w języku greckim i łacińskim (TMA_U19). Potrafi łączyć różnorodne elementy chrześcijańskiego

dziedzictwa doktrynalnego (TMA_U07)

Kompetencje

Student potrafi identyfikować i rozstrzygać dylematy doktrynalne (TMA_K06).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład

Analiza tekstu

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin pisemny, 15 pytań, czas pisania: 45 minut. Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny z egzaminu jest uzyskanie ponad 50 procent punktów

Lektury podstawowe:

Laurentin R., Matka Pana, Warszawa 1989.

Kudasiewicz J., Matka Odkupiciela, Kielce 1996.

Lektury uzupełniające:

Życiński W., Jedność w wielości. Perspektywy mariologii ekumenicznej, Kraków 1992

Uwagi: